



UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Ústav germánských studií

nám. Jana Palacha 2, 116 38 PRAHA 1, ČESKÁ REPUBLIKA

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Křest'ánová, Jitka (2017): *Vergleich der Ergebnisse der Kookkurrenzdatenbank (CCDB) und der Kookkurrenzanalyse*. ÚGS FF UK, 88 s., bez příloh, vedoucí: Věra Hejhalová, Ph.D.

Začte-li se posuzovatel do předložené diplomové práce, potěší ho hned v jejím úvodu, že na ÚGS konečně vznikla diplomová práce, která jazykové korpusy pojímá nikoli pouze jako nástroje k výzkumu určitého tématu, ale jako předmět zájmu samotný. Počáteční pozitivní dojem je v dalším průběhu práce na jednu stranu dále posílen, na druhou ale i oslaben. Lze přitom konstatovat, že nároky kladené na texty uzavírající magisterské studium tato práce celkově splňuje. Následující řádky obsahují nutně komprimované zdůvodnění tohoto hodnocení.

Práce zpracovává aktuální téma s bezprostřední vědeckou relevancí. Text má logickou strukturu, metodologie byla vzhledem k tématu zvolena přiléhavě. Řemeslné zpracování textu a jeho celková estetická úroveň jsou na úrovni odpovídající běžným standardům diplomových prací odevzdávaných na ÚGS, a nezavdávají tak žádné důvody k vážnější kritice. Všechny nalezené nedostatky jsou pouze drobnosti. Naopak vážná výtka z mé strany směřuje k seznamu použité literatury, který je s přihlédnutím k tématu práce a stupni studia extrémně chudý. Anglicky psaná literatura, v případě korpusové lingvistiky zcela zásadní, nebyla vůbec zohledněna, citace německy a česky psané literatury se v drtivé většině případů omezují na souhrnné přehledy. Speciální odborné studie k úžeji vymezeným tématům nebyly recipovány skoro žádné. K dispozici je přitom takové množství zajímavé literatury, a to i volně na internetu... (!) Některé položky v sekci „Internetquellen“ nejsou, při vší úctě k jejich autorům, těmto studiím důstojným ekvivalentem, a to ani zdaleka. V této souvislosti připomínám, že základním znakem pokročilosti studia je ochota číst odbornou literaturu v rozsahu, jenž jde nad rámec těch zcela nejzákladnějších požadavků.

Text je v kontextu textového druhu (odborný text) a stupně studia napsán relativně hezkou němčinou. Oceňuji pokrok, ke kterému došlo v porovnání s bakalářskou prací, kterou jsem též posuzoval. V textu je sice několik hrubých jazykových chyb, kromě chronicky chybně užívaného slova *folgend* však žádná z nich nebudí dojem vysloveně systémového nedostatku. Text (samozřejmě) obsahuje ne zrovna málo formulačních neobratností, mějme však na paměti, že stylistickou dokonalost je potřeba odsunout



UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Ústav germánských studií

nám. Jana Palacha 2, 116 38 PRAHA 1, ČESKÁ REPUBLIKA

z okruhu nároků, které lze na diplomové práci klást, a že kultivace stylu je celoživotním úkolem všech z nás, kteří se učíme nějaký cizí jazyk.

K práci mám dále následující poznámky (výběr, náhodné pořadí), z nichž ne všechny jsou nutně myšleny jako výtka.

(a) Formulace názvu práce je neobratná. Titul obsahuje hned tři členy určité v genitivu. Proč je CCDB v závorce?

(b) Str. 5 (a v obdobném smyslu i jinde): „dvě aplikace, které zpracovávají data z korpusu DeReKo přístupem corpus-driven.“ To tedy znamená, že způsobem *corpus-based* zmíněné korpusy (aplikace) používat nelze? Existují i kombinované přístupy s metodologií *corpus-driven* a *corpus-based* jakožto krajními póly kontinua? Kdy se používají?

(c) Str. 5: Označení posuzované práce jako *work* („dílo“) je poněkud přehnané. Předpokládám (i na základě vlastní zkušenosti), že s odstupem několika let bude autorka svou práci vnímat kritičtěji než nyní.

(d) Str. 5 a 6: Jednotlivé abstrakty nejsou zrcadlovými texty. Spojení „one from each word class“ je něco jiného než „je eine Wortart“.

(e) Kap. 2.1.–2.5. jsou dle mého názoru příliš strohé a povrchní, mj. kvůli nedostatečnému zohlednění literatury (viz výše). Kap. 2.6.–3.3. naopak považuji za příliš rozvleklé. Zajímavá tak začíná být práce až od str. 47 dále.

(f) Zatímco některé části práce jsou hypertrofované (viz e), jiným naopak místy chybí určitá pointa, resp. explicitnost. Např.:

- Str. 17: „Die Synonyme und Antonyme können in der corpus-based Analyse nur zufällig entdeckt werden.“ Proč?

- Str. 48: „Für die Zwecke ... ausgewählt.“ Proč? Hraje zde flektivnost nějakou roli?

(g) Str. 10: „Diese Disziplin zeigt sich als Methodologie, die...“ Je korpusová lingvistika „jenom“ metodologie?

(h) Kap. 2.2.: A multimodální korpusy? Proč nejsou zmíněny? Co by se o nich dalo říct?

(i) Str. 16: Internetové doklady mají malý kontext? Jak to? Nemají ho spíš naopak maximální možný? Každou stránku lze přeci nakliknout a celou přečíst.

(j) Str. 16: Autorka by se měla seznámit s projektem WebCorp. Některé své dílčí názory na internet jako korpus by pak třeba částečně zrevidovala.

(k) Str. 17: „Dagegen sagt die Definition des Korpus-Begriffs, dass...“ Která definice? Definice korpusů je vícero.

(l) Str. 24: V jakém vztahu jsou pojmy „kookurence“ a „kolokace“ k (nezmiňovanému) pojmu „koligace“?



UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Ústav germánských studií

nám. Jana Palacha 2, 116 38 PRAHA 1, ČESKÁ REPUBLIKA

*****Závěr*****

Předložená práce celkově vykazuje parametry harmonizující s nároky kladenými na zpracování textů uzavírajících magisterský stupeň studia, byť by místy snesla i vylepšení. Práci **doporučuji k obhajobě** a v podobě, ve které byla odevzdána, ji hodnotím ještě známkou **velmi dobře (2)**. Celkové hodnocení se na základě obhajoby může změnit. Jako body k diskusi během obhajoby navrhuji skutečnosti zmíněné v tomto posudku.

V Praze, dne 23. 08. 2017

.....

Martin Šemelík, Ph.D.